

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα : **Σημείωμα σχετικά με τη σύνοδο της ολομέλειας**
– **6/7 Ιουνίου 2002, Βρυξέλλες¹**

I. Έναρξη της συνόδου της ολομέλειας

1. Ο Πρόεδρος της Συνέλευσης κ. Valéry Giscard d'Estaing, επικουρούμενος και από τους δύο Αντιπροέδρους κ.κ. Giuliano Amato και Jean Luc Dehaene, κήρυξε της έναρξη της συνόδου.
2. Ο Πρόεδρος υπενθύμισε ότι το Προεδρείο, προκειμένου να οργανωθεί καλύτερα ο διάλογος, έχει θέσει χρονικά όρια της συζήτησης για κάθε σημείο της ημερήσιας διάταξης και, ως εκ τούτου, ο αριθμός των ομιλητών που θα μπορέσουν να λάβουν το λόγο είναι περιορισμένος. Εν προκειμένω, ο Πρόεδρος επέμεινε στο ότι οι ομιλητές πρέπει να τηρήσουν αυστηρά το χρονικό όριο των τριών λεπτών, ούτως ώστε να υπάρχει πραγματική «ισότητα ευκαιριών» όλων των μελών της Συνέλευσης που ζήτησαν το λόγο.

II. Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης : ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών (Conv 69/02 και Conv 70/02)

3. Ο Πρόεδρος άνοιξε τη συζήτηση υπενθυμίζοντας ότι η ελευθερία, η ασφάλεια και η δικαιοσύνη είναι τομείς ως προς τους οποίους το αίτημα για περισσότερη Ευρώπη εκφράζεται έντονα, τόσο μέσω των δημοσκοπήσεων όσο και στις εισηγήσεις των ίδιων των μελών της Συνέλευσης. Υπενθύμισε επίσης την πολυπλοκότητα των διαδικασιών και των μηχανισμών

---

¹ Τα πλήρη πρακτικά της συνόδου της ολομέλειας περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα www.european-convention.eu.int

που ήδη υπάρχουν, πράγμα που δικαιολογεί την ταχεία έναρξη σχετικού προβληματισμού. Τέλος, παρουσίασε το περιεχόμενο του εγγράφου Conν 69/02, όπου διαπιστώνεται ότι ο απολογισμός των επιτευγμάτων στον τομέα της ασφάλειας και της δικαιοσύνης είναι μέτριος, και καταγράφονται ορισμένα ερωτήματα ή υποθέσεις που αξίζει να διερευνηθούν από τη Συνέλευση.

4. Στη συζήτηση έλαβαν μέρος περισσότερα από πενήντα μέλη της Συνέλευσης¹. Ο διάλογος υπήρξε πλούσιος και ζωντανός γύρω από το συγκεκριμένο θέμα το οποίο, κατά κοινή παραδοχή όλων, απασχολεί ιδιαίτερα τους πολίτες. Εξ άλλου, πολλοί ομιλητές υπενθύμισαν ότι και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα αυτό.

i.) Γενική προβληματική

5. Τα περισσότερα μέλη της Συνέλευσης υποστήριξαν το αίτημα για περισσότερη Ευρώπη στον τομέα της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, ιδίως με το επιχείρημα ότι τα μέσα που διαθέτουν τα κράτη μέλη από μόνα τους δεν αρκούν για την αντιμετώπιση της διασυνοριακής εγκληματικότητας. Τονίσθηκε ότι η εμπορία ανθρώπων, το λαθρεμπόριο ναρκωτικών και το οργανωμένο έγκλημα δεν γνωρίζουν νομικά και διοικητικά σύνορα.
6. Πολλοί ομιλητές υπενθύμισαν ότι πρέπει να τηρείται ισορροπία μεταξύ της απαίτησης για ασφάλεια και του σεβασμού των θεμελιωδών αξιών. Εν προκειμένω, διάφοροι εξ αυτών ανέφεραν το Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ευχόμενοι την ενσωμάτωσή του στη Συνθήκη. Συχνά προτάθηκε η προσχώρηση της Κοινότητας ή της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ορισμένοι ομιλητές ανέφεραν, επίσης, το ενδεχόμενο προσχώρησης στον Κοινωνικό Χάρτη του Τουρίνου ή στη Σύμβαση της Γενεύης για το καθεστώς των προσφύγων.

ii.) Εξέταση των πολιτικών

7. Πολλοί ομιλητές ζήτησαν να δοθεί ακριβέστερος, ευρωπαϊκής εμβέλειας, ορισμός στην έννοια της διασυνοριακής εγκληματικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, διάφοροι πρότειναν πιο προωθημένη εναρμόνιση των εθνικών ποινικών νομοθεσιών, ιδίως σε ό,τι αφορά τους ορισμούς των εγκλημάτων και τις ελάχιστες και ανώτατες ποινές, ενώ άλλοι επέμειναν

---

¹ Ο κατάλογος των ομιλητών θα περιληφθεί σε Προσθήκη του παρόντος σημειώματος.

στο θέμα της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης. Ορισμένοι ανέφεραν ότι οι δύο προσεγγίσεις πρέπει να συνδυάζονται και ότι, μολονότι στις περισσότερες περιπτώσεις μπορεί να επιλεγεί η αμοιβαία αναγνώριση, σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις η εναρμόνιση είναι απαραίτητη. Πολλοί ήταν αυτοί που υποστήριξαν μια πολιτική μεγαλύτερης εναρμόνισης στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης, ενώ ορισμένοι προτιμούν τη διατήρηση της δυνατότητας των κρατών μελών να εφαρμόζουν εθνική πολιτική, ιδίως σε ό,τι αφορά τη μετανάστευση και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Πολλά μέλη της Συνέλευσης υπογράμμισαν ότι είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ της πολιτικής στον τομέα του ασύλου, αφενός, και της πολιτικής στον τομέα της μετανάστευσης, αφετέρου. Όσον αφορά το άσυλο, θα πρέπει να τηρούνται οι ανθρωπιστικές δεσμεύσεις, και ιδίως η Σύμβαση της Γενεύης, και να υπάρχει κατανομή του βάρους εντός της Ευρώπης. Στον τομέα της μετανάστευσης η πολιτική συνεκτιμά άλλες παραμέτρους, όπως οι ανάγκες της αγοράς εργασίας και η ικανότητα ένταξης κάθε συγκεκριμένης κοινωνίας.

8. Ορισμένοι υποστήριξαν ότι πρέπει να προχωρήσουμε πέραν των κανόνων που προβλέπουν οι τωρινές Συνθήκες, υπερβαίνοντας την προσέγγιση των ελάχιστων απαιτήσεων, με στόχο την υλοποίηση ενός πραγματικά κοινού καθεστώτος ασύλου· προς τούτο, θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι σήμερα ισχύουσες νομικές βάσεις του άρθρου 63 της Συνθήκης ΕΚ, ούτως ώστε να δημιουργηθεί ένα συνεπέστερο σύστημα το οποίο θα αντικατοπτρίζει το πολιτικό πρόγραμμα που συμφωνήθηκε στο Τάμπερε και θα υπερβαίνει τα προβλεπόμενα από τη Συνθήκη της Νίκαιας για το πέραςμα στην ειδική πλειοψηφία. Εξ άλλου, συχνά αναφέρθηκαν ως πηγή ανησυχίας η σημερινή κατάσταση και η μεταχείριση των αιτούντων άσυλο και των λαθραίων μεταναστών στην Ευρώπη.
9. Πολλοί ομιλητές υπογράμμισαν την εξωτερική διάσταση της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, και υποστήριξαν ότι στα θέματα αυτά πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία, ιδίως με τις γειτονικές χώρες, να αυξηθεί δε το ειδικό βάρος των πτυχών αυτής της πολιτικής στις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης καθώς και ο συντονισμός τους με άλλα στοιχεία των εξωτερικών σχέσεων, όπως η εμπορική ή η αναπτυξιακή πολιτική.
10. Ελάχιστες, συνολικά, αναφορές έγιναν σε θέματα αστικού δικαίου.

iii.) Θεσμικές δομές, νομιμότητα και αποτελεσματικότητα

11. Πολλοί ομιλητές αναφέρθηκαν στο θέμα του διαχωρισμού σε πυλώνες. Η μεγάλη πλειοψηφία διερωτήθηκε κατά πόσον είναι δικαιολογημένος αυτός ο διαχωρισμός και υποστήριξε την πλήρη «κοινοτικοποίηση» (δηλαδή την εφαρμογή των πάγιων κοινοτικών διαδικασιών) για τα θέματα του σημερινού τρίτου πυλώνα (αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις) ή, εν πάση περιπτώσει, μια πιο εκτεταμένη εφαρμογή των κοινοτικών δομών και μηχανισμών στα θέματα αυτά. Αναφέρθηκαν, ειδικότερα, τα πλεονεκτήματα του κοινοτικού δικαίου όσον αφορά τα νομικά μέσα, τους μηχανισμούς δικαστικού ελέγχου και τους κανόνες διαφάνειας. Άλλοι ομιλητές, αντιθέτως, υποστήριξαν ότι οι κοινοτικές διαδικασίες λήψεως αποφάσεων δεν μπορούν να εφαρμοσθούν ως έχουν για το σύνολο των θεμάτων που καλύπτει ο τομέας της ασφάλειας και της δικαιοσύνης.
12. Ορισμένοι διερωτήθηκαν κατά πόσον οι διάφορες απόψεις υπέρ της «κοινοτικοποίησης» αναφέρονται στα ίδια στοιχεία ένα προς ένα, και επέμειναν ότι αυτό που χρειάζεται είναι μια πραγματιστική αντιμετώπιση συνιστάμενη στην συγκεκριμένη και αναλυτική εξέταση των αναγκών τροποποιήσεων όσον αφορά τα μέσα και τις διαδικασίες. Εν προκειμένω, λέχθηκε ότι είναι δυνατό να υποτεθεί η συνύπαρξη, εντός ενός πλαισίου, διαφοροποιημένων διαδικασιών λήψεως αποφάσεων ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε θέματος. Τέλος, κάποιοι ομιλητές έκριναν ότι η πλήρης ή μερική κοινοτικοποίηση των θεμάτων του τρίτου πυλώνα ενδέχεται να οδηγήσει σε περιορισμό των εξουσιών των εθνικών κυβερνήσεων και κοινοβουλίων, πράγμα το οποίο θα μπορούσαν να εκμεταλλευθούν τα εξτρεμιστικά ή λαϊκιστικά κόμματα.
13. Επανειλημμένα αναφέρθηκε το ζήτημα της νομιμότητας και του δημοκρατικού ελέγχου. Πολλά μέλη της Συνέλευσης θα ήθελαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συν - νομοθετεί, τόσο στους ήδη κοινοτικοποιημένους τομείς όσο και στη νομοθετική δράση της Ένωσης στον ποινικό τομέα, και εν πάση περιπτώσει σε ό,τι αφορά τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Άλλοι επέμειναν ότι πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων, χωρίς εξ άλλου αυτό να αποκλείει την δυνατότητα εφαρμογής της προηγούμενης πρότασης. Διάφοροι ομιλητές επέκριναν την έλλειψη ή την ανεπάρκεια του ελέγχου που ασκείται στα όργανα της Ένωσης στο τομέα του τρίτου πυλώνα, όπως ειδικότερα στην Ευρωπόλ (ορισμένοι ανέφεραν και την Eurojust) και ζήτησαν έλεγχο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ένα μέλος της Συνέλευσης έκρινε πως ο έλεγχος όπως ασκείται σήμερα από τα εθνικά κοινοβούλια είναι ικανοποιητικός.

14. Αναφέρθηκαν διάφορα μοντέλα πιο ενισχυμένου ελέγχου αυτών των οργάνων : έλεγχος από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και πιο συγκεκριμένα από μια ειδική επιτροπή του, ενσωμάτωσή τους σε κοινοτικό καθεστώς, για παράδειγμα με την υπαγωγή τους στην εποπτεία της Επιτροπής, ή και η δημιουργία ενός νέου Έπατου Εκπροσώπου της Ένωσης, ο οποίος θα ενεργεί ως συνομιλητής των εθνικών κοινοβουλίων στον τομέα του τρίτου πυλώνα και θα είναι υπεύθυνος για την καλή λειτουργία των εν λόγω οργάνων.
15. Ορισμένοι ομιλητές επέκριναν την κατανομή του δικαιώματος πρωτοβουλίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών κρίνοντας, οι περισσότεροι, ότι το δικαίωμα αυτό θα πρέπει στο εξής να ανήκει αποκλειστικά στην Επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό αναφέρθηκε επίσης η ιδέα να υποβάλλονται εκ των προτέρων σε νομικό έλεγχο οι πρωτοβουλίες των κρατών μελών.
16. Οι περισσότεροι ομιλητές εκφράσθηκαν υπέρ της εγκατάλειψης του κανόνα της ομοφωνίας όσον αφορά το άσυλο και τη μετανάστευση (πρώτος πυλώνας) και στους τομείς της συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις (τρίτος πυλώνας).
17. Για τα θέματα των τομέων του σημερινού τρίτου πυλώνα, πολλοί αναφέρθηκαν στην ανάγκη να υπάρξουν βελτιωμένα και απλούστερης εφαρμογής νομικά μέσα. Τα συγκεκριμένα μέλη της Συνέλευσης διαπιστώνουν ότι η μέθοδος των συμβάσεων είναι πλέον ακατάλληλη λόγω της υπερβολικής βραδύτητας των διαδικασιών επικύρωσης. Πολλοί υπογράμμισαν ότι τα μέσα στον τομέα αυτόν πρέπει να είναι τα ίδια με του κοινοτικού δικαίου, και ιδίως νομοθετικές πράξεις που παράγουν άμεσο αποτέλεσμα, δηλαδή που εφαρμόζονται ευθέως όπως ο κανονισμός στο πλαίσιο των κοινοτικών πολιτικών. Επανειλημμένα υπενθυμίστηκαν οι δυσκολίες οριοθέτησης και εφαρμογής της «απόφασης-πλαισίου» και της «απόφασης» όπως προβλέπονται στην ισχύουσα Συνθήκη για την ΕΕ.
18. Πάρα πολλά μέλη της Συνέλευσης ζήτησαν να διευρυνθεί η αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και να είναι πλήρης στις υποθέσεις που καλύπτει σήμερα ο τρίτος πυλώνας. Ορισμένοι ανέφεραν ρητώς την εισαγωγή δυνατότητας προσφυγής των ιδιωτών στους τομείς αυτούς. Πολλοί τόνισαν επίσης ότι θα έπρεπε η Επιτροπή να μπορεί να προσφεύγει στο Δικαστήριο στο πλαίσιο των διαδικασιών επί παραβάσει κατά των κρατών μελών.

19. Ορισμένοι ζήτησαν την επανεξέταση των ειδικών καθεστώτων opt-in (δυνατότητα μη συμμετοχής) των οποίων απολαμβάνουν σήμερα ορισμένα κράτη μέλη. Προτάθηκε η αντικατάστασή τους με μια δυνατότητα «εποικοδομητικής αποχής».

iv.) Μέσα συνεργασίας

20. Η πλειοψηφία εξέφρασε τη λύπη της για το γεγονός ότι η Ευρωπόλ δεν διαθέτει τα απαραίτητα νομικά και υλικά μέσα για την εξασφάλιση των αποστολών της, και την επιθυμία να καταστεί το όργανο αυτό, σύντομα, πραγματικά λειτουργικό. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να της δοθούν ενισχυμένα μέσα και επιχειρησιακές εξουσίες οι οποίες, όπως τόνισαν ορισμένοι ομιλητές, πρέπει να περιλαμβάνουν, αφενός, την εξουσία να ζητά από τις εθνικές αστυνομίες να κινήσουν έρευνες και, αφετέρου, τη δυνατότητα να εφαρμόζει συγκεκριμένα μέτρα έρευνας από κοινού με τις εθνικές αρχές. Αυτή η ενίσχυση της Ευρωπόλ θα πρέπει να συνοδεύεται από ενισχυμένο κοινοβουλευτικό και δικαστικό έλεγχο (βλ. ανωτέρω). Ως προς το τελευταίο σημείο, ορισμένοι ζήτησαν επίπεδο δικαστικού ελέγχου ισοδύναμο αυτού που ασκείται στις εθνικές αστυνομίες και διερωτήθηκαν για ποιο λόγο έχει χορηγηθεί ασυλία στους υπαλλήλους της Ευρωπόλ. Αναφέρθηκε επίσης ότι πρέπει να ενισχυθεί η OLAF (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης) και να προωθηθεί η συνεργασία της με την Ευρωπόλ και την Eurojust. Τέλος, ορισμένα μέλη της Συνέλευσης θα ήθελαν, κατ' αρχάς, να αξιοποιηθούν πλήρως όλες οι δυνατότητες αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αστυνομιών. Η συνεργασία αυτή έχει περιθώρια να γίνει εντατικότερη.
21. Κατά την άποψη πολλών μελών, η Eurojust θα πρέπει επίσης να αναπτυχθεί και, κατ' άλλους, θα μπορούσε να αποτελέσει τον πρόδρομο ενός ευρωπαϊκού εισαγγελέα. Ο εισαγγελέας αυτός, για ορισμένους, θα πρέπει να μπορεί να προσφεύγει στις ευρωπαϊκές δικαστικές αρχές για ορισμένα εγκλήματα (ορισμένοι θα ήθελαν εν πρώτοις να προβλέπονται οι απάτες κατά των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας) ενώ κατά τη γνώμη άλλων θα πρέπει να προσφεύγει αποκλειστικά και μόνο στα εθνικά δικαστήρια.

22. Συχνά αναφέρθηκε το θέμα των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης. Όλοι σχεδόν οι ομιλητές εκφράστηκαν υπέρ ενισχυμένου ελέγχου που θα ασκείται από κοινού. Κατά τη γνώμη πολλών, κάτι τέτοιο σημαίνει τη σύσταση ενός κοινού σώματος φρούρησης των συνόρων. Άλλοι δίνουν το προβάδισμα στη στενότερη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των κρατών μελών καθώς και σε συντονισμένες δράσεις εκπαίδευσης. Προτάθηκαν διάφορες ενδιάμεσες λύσεις για τη βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης, όπως για παράδειγμα η σταδιακή μετάβαση προς ένα κοινό καθεστώς, με πρώτο στάδιο τη σύσταση μιας μονάδας υποστήριξης που θα είναι στη διάθεση των εθνικών αρχών. Κάποιοι επέμειναν στην οικονομική αλληλεγγύη και ζήτησαν να γίνει κατανομή της επιβάρυνσης προς όφελος των κρατών μελών που έχουν την ευθύνη της φύλαξης – για διάφορους λόγους, και ιδίως γεωγραφικούς – μεγαλύτερου τμήματος των κοινών εξωτερικών συνόρων.
23. Ο Πρόεδρος έκλεισε τις συζητήσεις υπογραμμίζοντας την ποιότητά τους και το γεγονός ότι επέτρεψαν την εμβάθυνση σε ένα σημαντικό θέμα. Επεσήμανε τον ενδελεχή χαρακτήρα των προτάσεων των διαφόρων μελών της Συνέλευσης. Ζήτησε να συνεχισθεί ο προβληματισμός σχετικά με την έννοια της διασυνοριακής εγκληματικότητας. Όσον αφορά το ζήτημα του διαχωρισμού σε πυλώνες, πρότεινε μια πραγματιστική προσέγγιση για την απροκατάληπτη εξέταση των δράσεων οι οποίες θα ήταν σκοπιμότερο να υπαχθούν σε κάθε συγκεκριμένη διαδικασία.
24. Ο Πρόεδρος δήλωσε ότι το Προεδρείο σύντομα θα προτείνει τη δημιουργία ομάδας εργασίας για τα θέματα αυτά, προκειμένου ορισμένα ζητήματα να εξετασθούν διεξοδικά.

III. Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα

25. Ο Πρόεδρος επέστησε την προσοχή των μελών της Συνέλευσης στα τρία ερωτήματα σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων, τα οποία διατυπώνονται στη δήλωση του Λάκεν. Ανήγγειλε ότι, προς διευκόλυνση των συζητήσεων, η Γραμματεία διένειμε στα μέλη της Συνέλευσης δύο έγγραφα στο ένα εκ των οποίων (CONV 67/02), περιγραφικού χαρακτήρα, διαγράφονται σε γενικές γραμμές οι σήμερα ισχύουσες αρμοδιότητες των εθνικών κοινοβουλίων στο πλαίσιο των Συνθηκών και καταγράφεται μια σειρά προτάσεων για το μελλοντικό τους ρόλο. Στο δεύτερο έγγραφο (CONV 68/02) περιλαμβάνονται τα ζητήματα στα οποία τα μέλη της Συνέλευσης θα μπορούσαν να αναφερθούν κατά τις συζητήσεις.

26. Δεδομένου ότι πολλοί ομιλητές πράγματι αναφέρθηκαν στα εν λόγω ζητήματα, αυτά θα χρησιμεύσουν ως βάση και για το παρόν σημείωμα.

i) Με ποιο τρόπο είναι δυνατό να πλαισιωθούν τα εθνικά Κοινοβούλια ώστε να προσφέρουν την κρίσιμη συμβολή τους στην εξασφάλιση της δημοκρατικής νομιμότητας της δράσης της Ένωσης;

27. Οι περισσότεροι ομιλητές φρονούν ότι τα εθνικά κοινοβούλια θα έπρεπε να συμμετέχουν περισσότερο στις δραστηριότητες της Ένωσης μέσω, ιδίως, του αποτελεσματικότερου ελέγχου των εθνικών κυβερνήσεων (αναφέρθηκαν ως παράδειγμα οι μηχανισμοί ελέγχου των σκανδιναβικών κρατών). Τα εθνικά κοινοβούλια θα έπρεπε, ιδίως, να μπορούν να παρεμβαίνουν σε πρώιμο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας. Προς τούτο, ορισμένοι πρότειναν να διαβιβάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλες τις νομοθετικές της προτάσεις απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια, ταυτόχρονα με την υποβολή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, και επί πλέον να μπορούν τα εθνικά κοινοβούλια να συμμετέχουν στην ετήσια συζήτηση για το πρόγραμμα εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ii) Οι διευθετήσεις για το πώς ελέγχουν τα εθνικά Κοινοβούλια τις θέσεις που υιοθετούν οι κυβερνήσεις στο Συμβούλιο, ποικίλουν μεταξύ των κρατών μελών. Αν και οι διευθετήσεις αυτές είναι βεβαίως θέμα αποκλειστικά εθνικής αρμοδιότητας, μήπως θα ήταν χρήσιμο να αξιολογηθεί ποιες από αυτές έχουν τα καλύτερα αποτελέσματα, και να γίνει ανταλλαγή "ορθών πρακτικών";

28. Τα μέλη της Συνέλευσης επέμειναν στο ότι εξυπακούεται πως εναπόκειται σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο να καθορίσει τους δικούς τους κανόνες για τον πολιτικό έλεγχο της κυβέρνησης της χώρας. Εν τούτοις, γίνεται εν γένει παραδεκτό ότι θα ήταν χρήσιμη η αμοιβαία ενημέρωση σχετικά με τους μηχανισμούς που λειτουργούν καλύτερα. Εν προκειμένω, διευκρινίστηκε ότι ο πολιτικός έλεγχος, για να είναι αποτελεσματικός, πρέπει να ασκείται εκ των προτέρων, δηλαδή πριν ληφθεί απόφαση από το Συμβούλιο. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρθηκε η πρακτική της κατάρτισης διαπραγματευτικής εντολής και οι σχετικές εισηγήσεις των φινλανδών και των σουηδών αντιπροσώπων (CONV 82/02 και CONV 61/02, αντίστοιχα). Κατά τη γνώμη ορισμένων, πάντως, η κοινοβουλευτική πρακτική του να δίδεται διαπραγματευτική εντολή στους εκπροσώπους της κυβέρνησης δεν θα πρέπει να είναι υπερβολικά ανελαστική, δεδομένου ότι οι κυβερνήσεις πρέπει να διαθέτουν περιθώριο διακριτικής ευχέρειας, διαφορετικά θα προκύπτουν συνεχώς εμπλοκές στο Συμβούλιο. Μερικοί ομιλητές παρατήρησαν ότι, όταν το Συμβούλιο ενεργεί ως νομοθέτης, οι εργασίες

του θα πρέπει να είναι δημόσιες προκειμένου να διευκολύνεται ο αποτελεσματικός έλεγχος των κυβερνήσεων από τα αντίστοιχα εθνικά τους κοινοβούλια· ορισμένοι προσέθεσαν ότι στην επίτευξη του στόχου αυτού θα μπορούσε να συμβάλει η καλύτερη οργάνωση των εργασιών του Συμβουλίου. Επί πλέον, ορισμένα μέλη της Συνέλευσης πρότειναν ότι οι αντιπροσωπίες των κρατών μελών στο Συμβούλιο θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν και έναν εκπρόσωπο του εθνικού κοινοβουλίου, άλλα όμως μέλη αντιμετωπίζουν αυτή την ιδέα με σκεπτικισμό.

iii) Θα ήταν σκόπιμη η ενίσχυση των υπαρχόντων μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ των εθνικών Κοινοβουλίων; Και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

29. Κρίθηκε πως η καλύτερη οριζόντια συνεργασία μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων σχετικά με τις δραστηριότητες της Ένωσης θεωρείται ως θετική εξέλιξη. Εν προκειμένω, ορισμένα μέλη της Συνέλευσης τάχθηκαν υπέρ της ενίσχυσης της Διάσκεψης των επιτροπών ευρωπαϊκών υποθέσεων (COSAC) (περισσότερες συνεδριάσεις, μόνιμη γραμματεία και ψήφιση με πλειοψηφία μάλλον παρά με ομοφωνία). Άλλοι, ωστόσο, διατύπωσαν κριτικές για τη λειτουργία της COSAC και αμφιβολίες για το ρόλο της. Προτάθηκε αυξημένη συνεργασία των ειδικών επιτροπών των εθνικών κοινοβουλίων με τις αντίστοιχες επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ακόμη, ορισμένοι πρότειναν να μπορούν τα εθνικά κοινοβούλια να θέτουν στην Επιτροπή επερωτήσεις, και για το σκοπό αυτό να έρχονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να έχουν γραφεία στις Βρυξέλλες για να παρακολουθούν τις εργασίες του.

iv) Αξίζει να μελετηθεί η συλλογική εκπροσώπηση των εθνικών Κοινοβουλίων σε ένα νέο θεσμικό όργανο; Εάν ναι, με ποια σύνθεση και με ποιες αρμοδιότητες;

30. Η μεγάλη πλειοψηφία των μελών της Συνέλευσης εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη σκοπιμότητα της δημιουργίας ενός νέου θεσμικού οργάνου, το οποίο θα εκπροσωπεί μόνο τα εθνικά κοινοβούλια. Εκφράσθηκε η άποψη ότι η δημιουργία ενός τέτοιου οργάνου μάλλον θα καταστήσει το θεσμικό οικοδόμημα της Ένωσης πιο πολύπλοκο και λιγότερο διαφανές για τους πολίτες. Ορισμένοι τόνισαν επίσης ότι ένα τέτοιο θεσμικό όργανο, είτε πρόκειται για ένα δεύτερο σώμα μέσα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είτε για μια ανεξάρτητη βουλή, θα αποδυναμώσει πολιτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη στιγμή μάλιστα που αυτό πρέπει να καταστεί κατά γενικό κανόνα συννομοθέτης. Οι ίδιες επιφυλάξεις διατυπώθηκαν και ως προς την πρόταση να είναι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ταυτόχρονα βουλευτές και στο εθνικό τους κοινοβούλιο.

31. Ορισμένα μέλη της Συνέλευσης, ωστόσο, διατύπωσαν την ιδέα ότι ένα «Κογκρέσσο», που θα απαρτίζεται από εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα μπορούσε να συνέρχεται προκειμένου να προβαίνει στην εκλογή του Προέδρου της Επιτροπής.
32. Όσον αφορά τον έλεγχο της αρχής της επικουρικότητας, ορισμένοι έκριναν ότι ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να έχει πολιτικό χαρακτήρα, εφόσον η αρχή της επικουρικότητας και η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών θα προκαλούσε προβλήματα αυτού του χαρακτήρα και τόνισαν ότι τα εθνικά κοινοβούλια θα πρέπει να λαμβάνουν μέρος στο εγχείρημα αυτό (ορισμένοι ανέφεραν στη συνάρτηση αυτή ότι είναι σκόπιμο να μελετηθεί διεξοδικότερα η ιδέα μιας *ad hoc* επιτροπής). Κατά τη γνώμη άλλων οι οποίοι βασίζονται στην αντίληψη ότι η Ένωση είναι μια Κοινότητα δικαίου, ο έλεγχος αυτός πρέπει να είναι δικαστικός και στο πλαίσιο αυτό τέθηκε το ερώτημα κατά πόσον θα πρέπει ο έλεγχος να ασκείται εκ των προτέρων ή εκ των υστέρων, καθώς και το ερώτημα κατά πόσον θα μπορούσε να χορηγηθεί στα εθνικά κοινοβούλια το δικαίωμα πρόσβασης στο Δικαστήριο στη συνάρτηση αυτή.
- ν) Θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί η υποχρεωτική διαβούλευση με τα εθνικά κοινοβούλια σε περίπτωση που μελετάται το ενδεχόμενο διεύρυνσης των αρμοδιοτήτων; Εάν ναι, υπό ποία μορφή;*
33. Διατυπώθηκαν ορισμένες εισηγήσεις υπέρ της πρόβλεψης της διαβούλευσης με τα εθνικά κοινοβούλια, ιδίως στους τομείς στους οποίους ο βαθμός συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικός (π.χ. εξωτερική πολιτική και πολιτική της ασφάλειας, πολιτική στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων). Εξάλλου, ορισμένοι πρότειναν, στο πλαίσιο ρήτρας του τύπου του άρθρου 308 ΣΕΚ, που επιτρέπει στην Ένωση να ενεργεί κατ' εξαίρεση ακόμη και όταν δεν υφίσταται ρητή απονομή αρμοδιοτήτων, να μπορεί να ζητηθεί η γνώμη των εθνικών κοινοβουλίων. Ορισμένοι πρότειναν σε περίπτωση αναθεώρησης των συνθηκών ή τροποποίησης των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, να επιλαμβάνεται φορέας κατά το πρότυπο της Συνέλευσης.
34. Ολοκληρώνοντας την εξέταση αυτού του σημείου της ημερήσιας διάταξης, ο Πρόεδρος έκρινε ότι οι παρεμβάσεις των μελών της Συνέλευσης αφορούσαν μάλλον τις βελτιώσεις που μπορούν να γίνουν στο σημερινό σύστημα. Από πλευράς του, ωστόσο, τίθεται το ερώτημα κατά πόσον οι πολίτες δεν έχουν μεγαλύτερες προσδοκίες από τη Συνέλευση· ως εκ τούτου, ζήτησε από την Πρόεδρο της ομάδας εργασίας «Εθνικά Κοινοβούλια» να μην αποκλείσει μια καινοτόμο πρωτοβουλία.

IV. Σύνθεση των Ομάδων Εργασίας

35. Ο Πρόεδρος αναφέρθηκε στο έγγραφο CONV 77/02 σχετικά με τη σύνθεση των ομάδων εργασίας όπως αυτή καθορίστηκε από το Προεδρείο, επισημαίνοντας ότι η σύνθεση αυτή ακολουθεί στις περισσότερες περιπτώσεις την πρώτη επιλογή που εξέφρασαν τα μέλη της Συνέλευσης. Μόνον σε μερικές περιπτώσεις χρειάστηκε να επιλεγεί η δεύτερη επιλογή λόγω του υπερβολικού αριθμού αιτήσεων όσον αφορά ορισμένες ομάδες. Κανένα μέλος της Συνέλευσης δεν ενεγράφη σε ομάδα που περιλαμβανόταν στην τρίτη θέση του καταλόγου των προτιμήσεών του.
36. Όσον αφορά το ζήτημα σχετικά με τις μελλοντικές ομάδες εργασίας, το οποίο τέθηκε κατά την τελευταία σύνοδο της ολομέλειας καθώς και στο διάστημα που μεσολάβησε οπότε υπεβλήθη και εγγράφως, ο Πρόεδρος υπενθύμισε την προσέγγιση, η οποία επιβεβαιώθηκε κατά την προηγούμενη συζήτηση σχετικά με τους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, σύμφωνα με την οποία οι ουσιαστικές εργασίες θα διεξάγονται από τη Συνέλευση και ότι θα πρέπει να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της με τη δημιουργία ομάδων εργασίας. Στόχος των ομάδων εργασίας είναι η διεξοδική εξέταση ειδικών θεμάτων, που προσδιορίζονται μετά από τις συζητήσεις στην ολομέλεια και σε συνάρτηση με αυτές, προκειμένου να υποβάλλουν έκθεση στη Συνέλευση όσον αφορά τις πιθανές εναλλακτικές δυνατότητες όσον αφορά τα ειδικά αυτά θέματα. Τα πολιτικά ζητήματα γενικής εμβέλειας θα εξακολουθήσουν να συζητούνται στην ολομέλεια.
37. Όσον αφορά το αίτημα να υποβάλουν οι πρώτες έξι ομάδες εργασίας την έκθεσή τους στη Συνέλευση συντομότερα από ότι είχε αρχικά προβλεφθεί, ο Πρόεδρος παρακίνησε τους Προέδρους των ομάδων να καταβάλουν προσπάθειες προς τούτο, ούτως ώστε να μπορέσουν, στο μέτρο του δυνατού, να ολοκληρώσουν όλες οι ομάδες τις εργασίες τους ήδη το Σεπτέμβριο ή τον Οκτώβριο.
- Ο Πρόεδρος, εν συνεχεία, διαπίστωσε ότι από την προηγούμενη συζήτηση σχετικά με το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης προέκυψε η ανάγκη δημιουργίας ομάδας εργασίας, που θα πρέπει να εξετάσει διεξοδικά σειρά συγκεκριμένων θεμάτων, την εντολή της οποίας θα καθορίσει εντός ολίγου το Προεδρείο· ο Πρόεδρος δήλωσε ιδίως, υπό τύπον παραδείγματος θεμάτων προς εξέταση, το ζήτημα ενός καλύτερου καθορισμού των υφισταμένων καθηκόντων μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης καθώς και το ζήτημα του ακριβούς τρόπου με τον οποίο η Ένωση ενεργεί στους τομείς αυτούς, καθώς και το ερώτημα κατά πόσον μπορούν να κοινοτικοποιηθούν.

38. Πρόσθεσε ότι η προσεχής συζήτηση της ολομέλειας σχετικά με την εξωτερική δράση της Ένωσης θα επιτρέψει, αναμφίβολα, τον προσδιορισμό ορισμένων τεχνικών θεμάτων που πρέπει να εξετασθούν από την ομάδα εργασίας, και ότι από τις μελλοντικές συζητήσεις θα προκύψει, κατά πάσα πιθανότητα, η σκοπιμότητα δημιουργίας των ομάδων.
39. Μετά από ερώτημα που έθεσε ένα μέλος της Συνέλευσης, οι Πρόεδροι των πρώτων έξι ομάδων εργασίας ανακοίνωσαν τις ημερομηνίες των πρώτων συνεδριάσεων των εν λόγω ομάδων.

V. Διάφορα

– Σύνοδος της 24ης και 25ης Ιουνίου αφιερωμένη στην κοινωνία των πολιτών

40. Ο Πρόεδρος υπενθύμισε το αντικείμενο και το ιδιαίτερο σχήμα της προσεχούς συνόδου που θα διεξαχθεί στο μεγάλο ημικύκλιο του Κοινοβουλίου, προκειμένου να μπορέσουν να παραστούν, μεταξύ των μελών της Συνέλευσης, και οι εκπρόσωποι των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και να διεξαχθεί διάλογος με τους εκπροσώπους ιδίως με το σύστημα των μπλε δελτίων. Προβλέπεται επίσης ότι ένα μέλος της Συνέλευσης ανά χώρα θα υποβάλει έκθεση σχετικά με τις συζητήσεις με την κοινωνία των πολιτών που διοργανώνονται σε εθνικό επίπεδο. Ο Πρόεδρος, εξάλλου, αναφέρθηκε στο έγγραφο CONV 79/02 σχετικά με τις συνεδριάσεις των οκτώ ομάδων επαφής με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και ζήτησε από τα μέλη της Συνέλευσης να συμμετάσχουν αθρόα στις οκτώ αυτές συνεδριάσεις.

– Συνέλευση των νέων

41. Ο Πρόεδρος αναφέρθηκε στην προετοιμασία της Συνέλευσης των νέων που θα πραγματοποιηθεί στις Βρυξέλλες από τις 9 έως τις 12 Ιουλίου, και ευχαρίστησε τα μέλη της Συνέλευσης για τις προσπάθειες που κατέβαλαν προκειμένου να επιλέξουν αντιπροσωπευτικούς και σοβαρούς νέους. Ανήγγειλε ότι θα δοθούν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διεξαγωγή της σημαντικής αυτής συνόδου κατά την προσεχή σύνοδο της Συνέλευσης.
42. Ο Πρόεδρος έκλεισε τη σύνοδο υπενθυμίζοντας ότι κύριο θέμα της προσεχούς συνόδου, στις 24 Ιουνίου από τις 14.30 και μετά και την Τρίτη, 25 Ιουνίου από τις 9.30 και μετά, θα είναι ο διάλογος με την κοινωνία των πολιτών· κατά τη σύνοδο αυτή, ο Πρόεδρος θα υποβάλει επίσης έκθεση στη Συνέλευση σχετικά με τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης, κατά την οποία, σύμφωνα με τη δήλωση του Λάκεν, θα εκθέσει προφορικά την πορεία των εργασιών της Συνέλευσης.